

**NOVA
UNIVERZA**

Spomladanska šola Nove univerze 2022

Ilustracija: Tone Kralj (Fran Levstik, Martin Krpan)

16.-20.
maj
2022

Družbene funkcije pravljic

NOVA
UNIVERZA

Vabilo

Spoštovani,

vabimo vas na Spomladansko šolo Nove univerze 2022 z naslovom **DRUŽBENE FUNKCIJE PRAVLJIC**, ki jo organizira Fakulteta za slovenske in mednarodne študije Nove univerze skupaj z Evropsko pravno fakulteto Nove univerze ter Fakulteto za državne in evropske študije Nove univerze.

Spomladanska šola bo potekala **od 16. do 20. maja 2022**, v prostorih Fakultete za slovenske in mednarodne študije Nove univerze **na Mestnem trgu 23, 1000 Ljubljana**.

Rok za prijavo: **9. 5. 2022 oz. do zasedbe prostih mest**, zato priporočamo zgodnjo prijavo.

Prijavnico skupaj s potrdilom o plačilu kotizacije pošljite na e-naslov: referat@fsm.nova-uni.si.

Na podlagi aktivne udeležbe bodo udeleženci prejeli kreditne točke v višini enega izbirnega predmeta. Udeleženci prejmejo potrdilo o udeležbi samo v primeru, da **izkažejo 85 % prisotnost na predavanjih** (ta se bo vsakodnevno preverjala).

Vabljeni!

NOVA
UNIVERZA

EVROPSKA PRAVNA
FAKULTETA

FAKULTETA ZA DRŽAVNE
IN EVROPSKE ŠTUDIJE

FAKULTETA ZA SLOVENSKE
IN MEDNARODNE ŠTUDIJE

NOVA
UNIVERZA

Program

Ponedeljek, 16. 5. 2022 • 16:00 – 20:00

1. del (16:00 – 16:30)

Uvod

2. del (16:30 – 18:00)

Družbene funkcije pravljic

† • prof. dr. Polona Tratnik

Predavateljica bo v tem uvodnem predavanju predstavila, kako pomembne vloge so pravljice odigrale v določenih zgodovinskih momentih. Ko so se pravljice konec sedemnajstega stoletja vzpostavile kot literarni žanr, prvotno niso bile namenjene otrokom. Pomembno so prispevale k vzpostavljanju in delovanju disciplinarne družbe. V devetnajstem stoletju so bile ravno pravljice tiste, ki so odločilno prispevale k utrjevanju narodne zavesti in so gradile narode in nacije. Pravljice gre razumeti kot matrike, ki se v svojih inačicah prilagajajo družbenim okoliščinam in potrebam, ki določajo tudi njihove družbene funkcije.

3. del (18:00 – 19:30)

Snovna kulturna dediščina skozi mit in pravljico (predavanje in delavnica)

† • doc. dr. Verena Vidrih Perko

Temeljnega pomena pri implementaciji dediščinskih vsebin in hermenevtičnih znanj je interpretacija, ki premošča pomenske in temporalne hiatuse prek emocionalnega nagovarjanja izbrane javnosti. V okviru materialne kulture predstavlja poseben problem arheološka dediščina, ki je časovno in pomensko običajno zelo oddaljena od pojmovnega sveta sodobnega človeka. Antična mitologija ponuja dobro oporo pri interpretaciji nejasnih pomenov materialne kulture z arhetipskim nagovarjanjem slehernega človeka. Še vedno pa predstavlja problem časovna oddaljenost mitološke pripovedi. Premoščanje časovnih (a tudi vsebinskih) hiatusov je lahko zelo učinkovito s pomočjo emocionalnega, večplastnega nagovarjanja pravljic. Ob podobnih motivih, kot jih predstavljamo v izbranih mitih, poslušalca nagovarjajo na čustveno domišljjski, osebni ravni z vsebinami in načini narativnega podajanja, ki so mu blizu ali celo ponotranjeni že iz otroštva. Kompleksen, narativni pristop hkrati odpira in vzpodbuja osebno obarvano večstransko interpretacijo.

NOVA
UNIVERZA

EVROPSKA PRAVNA
FAKULTETA

FAKULTETA ZA DRŽAVNE
IN EVROPSKE ŠTUDIJE

FAKULTETA ZA SLOVENSKE
IN MEDNARODNE ŠTUDIJE

NOVA
UNIVERZA

Program

Torek, 17. 5. 2022 • 16:00 – 20:00

1. del (16:00 – 17:30)

»Pravce« v družbenih praksah zahodnoslovenskih naravovercev

† • prof. dr. Cirila Toplak

Zapisovalec ljudskega izročila Pavel Medvešček Klančar je v drugi polovici 20. stoletja naključno prišel v stik s skrivno naravoversko skupnostjo v Posočju. Pogovore s pripadniki skupnosti je po več desetletjih zapriseženega molka objavil v več knjigah. Naravoverska skupnost s svojimi predkrščanskimi verovanji in predmodernim načinom življenja predstavlja izjemen in še skoraj neraziskan kulturološki fenomen. Predavanje bo zajelo opis in interpretacijo naravoverske ozemeljske uprave, skupnostne organiziranosti, preživetvenih strategij ter naravoverske ideologije, zlasti odnosa naravovercev do narave. Poseben poudarek bo na izobraževalnem sistemu, katerega pomemben del so bile »pravce« (pravljice).

2. del (18:00 – 19:30)

Konceptualizacija dilem in deliberacija v ljudskih pravljicah

† • dr. Marjan Horvat

Namen predavanja je z vidika deliberativne (epistemske) demokracije v slovenskih ljudskih pravljicah osvetliti strukturiranje dilem / konfliktov in vlogo deliberacije pri njihovem razreševanju. Oprli se bomo na sociološko teorijo pravljic, ki je pozorna na socio-kulturne in kognitivne aspekte v transzgodovinskem in medkulturnem prenosu oziroma adaptacijah pravljic (Jack Zipes) ter sočasno na tiste teorije deliberativne demokracije, ki poudarjajo pogojenost deliberativnih praks z družbeno-zgodovinskimi in kulturnimi vidiki (npr. John Boswell, Erik Schneiderhan). V tej perspektivi bomo primerjali nekaj tipičnih slovenskih pravljic z verzijami iz drugih okolij, kar bo osnova za razmislek o vplivu »vgrajenih« oblik deliberativnih praks in pojmovanj skupnega dobrega v razvoju slovenskega družbeno-integrativnega diskurza in pojmovanj demokracije per se.

NOVA
UNIVERZA

EVROPSKA PRAVNA
FAKULTETA

FAKULTETA ZA DRŽAVNE
IN EVROPSKE ŠTUDIJE

FAKULTETA ZA SLOVENSKE
IN MEDNARODNE ŠTUDIJE

NOVA
UNIVERZA

Program

Sreda, 18. 5. 2022 • 16:00 – 20:00

1. del (16:00 – 17:30)

Mitotvorni gradnik slovenskega naroda: Martin Krpan Frana Levstika

ġ • prof. dr. Darko Darovec

Namen prispevka je na primeru slovenske umetne pripovedke Frana Levstika, *Martin Krpan z Vrha* (1858), osvetliti avtorjevo politično agendo, njegov čas in literarno izvedbo stvaritve izvirnega slovenskega junaka za potrebe izgradnje naroda, pojav, ki je bil v tedanjem času značilen za skoraj vse oblikujoče se evropske nacije. Analiza tega dela dokumentirano prikaže svojstven fenomen: gre za programsko, zavestno željo po izoblikovanju nacionalnega literarnega lika, ki naj bo podlaga za literarno ustvarjanje in politični (nacionalni) boj.

2. del (18:00 – 19:30)

Zlatorog in slovenska narodna identiteta

ġ • prof. dr. Paul Crowther

Mit o Zlatorogu – kozi z zlatimi rogovi, ki prebiva v bližini Triglava – je pravljica, ki izvira iz alpske Slovenije. Predavatelj bo najprej obravnaval filozofsko strukturo pravljic, nato pa v zvezi s tem naslovil Zlatoroga. Analiza se bo nato lotila prve pomembnejše literarne predstavitve zgodbe Karla Dežmana (1868) in njenega pomena za politični kontekst nastajajoče slovenske narodne identitete. Dežmanov prispevek je še posebej zanimiv zaradi njegove lastne preobrazbe iz slovenskega nacionalističnega politika v predstavnika nemške liberalne tradicije.

NOVA
UNIVERZA

EVROPSKA PRAVNA
FAKULTETA

FAKULTETA ZA DRŽAVNE
IN EVROPSKE ŠTUDIJE

FAKULTETA ZA SLOVENSKE
IN MEDNARODNE ŠTUDIJE

NOVA
UNIVERZA

Program

Četrtek, 19. 5. 2022 • 16.00 – 20:00

1. del (16:00 – 17:30)

Pravno-filozofska interpretacija Kekca

† • prof. dr. Marko Novak

V Jungovi analitični psihologiji so pravljice pomemben pokazatelj našega kolektivnega nezavednega, v katerem igrajo pomembno vlogo arhetipi. Arhetipe bi lahko tudi prevedli v filozofski jezik kot temeljne človeške ideje ali temeljna načela. Ta so tudi v pravu osnovna vodila, ki zarisujejo prostor med dejanskim in normativnim. Prispevek se bo ukvarjal s pravno-filozofsko interpretacijo pravljic o Kekcu, kjer bodo glavni liki prikazani kot arhetipi - protagonisti tradicionalne človeške zgodbe.

2. del (18:00 – 19:30)

Pomiritev krvi na Slovenskem med pripovednim izročilom in obredjem maščevanja

† • dr. Žiga Oman

Na antropološka spoznanja naslonjene zgodovinske raziskave kažejo, da je bilo maščevanje kompleksna družbena praksa reševanja sporov, ki je legitimnost obdržala še globoko v novi vek, tudi na Slovenskem. (Za)ključno obredje maščevanja kot poravnave krivic je bila sklenitev miru, ki je sprte strani združila v prijateljstvu in/ali ljubezni, tj. sorodstvu. Mir naj bi v skladu z družbenimi ideali okrepile še medsebojne poroke, zlasti ob pomiritvi krvi kot spravi za najhujše krivice (uboj, težke rane, posilstvo, hude žalitve). Dolga družbena legitimnost maščevanja se je odrazila tudi v slovenskem ljudskem izročilu, ki bo obravnavano skozi obredje sovražnosti in miru.

NOVA
UNIVERZA

EVROPSKA PRAVNA
FAKULTETA

FAKULTETA ZA DRŽAVNE
IN EVROPSKE ŠTUDIJE

FAKULTETA ZA SLOVENSKE
IN MEDNARODNE ŠTUDIJE

NOVA
UNIVERZA

Program

Petek, 20. 5. 2022 • 16:00 – 20:00

1. del (16:00 – 17:30)

Slovenski nacionalni junak Martin Krpan kot prisposoba diplomata in vojščaka

† • prof. dr. Milan Jazbec

Martin Krpan je osrednji slovenski narodni junak in mit. Z novejšim pogledom ga je mogoče unikatno in mednarodno komparativno razumeti kot prototip uspešnega diplomata in vojščaka. Krpan se je spoznal na protokol, imel je odličen spomin, bil je velik realist in govornik ter pogajalec. Bil je hraber in premeten, za spopad z Brdavsom je izdelal poseben načrt in orožje, s čimer je presenetil nasprotnika. Izogibal se je konfliktu, če je bilo le mogoče, bil je zadržan človek. Levstik je s povestjo ustvaril slovenski politični progam, Sveta Trojica pa je prisposoba Triglava kot slovenskega simbola.

2. del (18:00 – 19:30)

Brezbožni barbar, lažnivi tat: podoba Drugega v slovstveni folklori

† • dr. Anja Mlakar

V predavanju bo govora o identiteti in drugosti ter o tem, kako dojemamo sami sebe. Skupnosti so vedno potrebovale Drugega, nekoga, ki »ni naš«, da so opredeljevale svojo identiteto in svoje vrednote. Vanj so projicirale svoje strahove, neizrečene želje in pogled na svet. Slovstvena folklorja je kot odraz kolektivnih predstav odličen vir za vpogled v pogosto neizrečene in neprijetne percepcije tujca kot demonskega, brezvernega, lažnivega in inferiornega. Gre za univerzalne človeške tematike, ki jih je moč najti v različnih kulturah in različnih zgodovinskih obdobjih in ki pravzaprav povedo veliko več o Nas kot o Njih.

NOVA
UNIVERZA

EVROPSKA PRAVNA
FAKULTETA

FAKULTETA ZA DRŽAVNE
IN EVROPSKE ŠTUDIJE

FAKULTETA ZA SLOVENSKE
IN MEDNARODNE ŠTUDIJE

Predavatelji

† **prof. dr. POLONA TRATNIK**

Dr. Polona Tratnik je znanstvena svetnica in redna profesorica za področji filozofije in umetnosti ter dekanja Fakultete za slovenske in mednarodne študije Nove univerze. Vodi projekt Družbene funkcije pravljič. Je avtorica osmih znanstvenih monografij. Bila je Fulbrightova raziskovalka in gostujoča profesorica na številnih univerzah doma in v tujini.

† **doc. dr. VERENA VIDRIH PERKO**

Verena Perko (1952) je pesnica in pravljičarka, arheologinja in muzeologinja z doktoratom znanosti. Izpopolnjevala se je na Univerzi v Zagrebu, na Masarykovi univerzi v Brnu in s štipendijo fundacije Paul Getty v ZDA. Deluje kot muzealka in predavateljica na Univerzi v Ljubljani, kjer je tudi pobudnica in soustanoviteljica doktorskega študija heritologije.

† **prof. dr. CIRILA TOPLAK**

Dr. Cirila Toplak je redna profesorica politologije in znanstvena svetnica. Predava in raziskuje na Katedri za analitsko-teoretsko politologijo Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani in na AMEU Institutum Studiorum Humanitatis. Je predsednica Balkanskega politološkega združenja (BPSA) in članica vladne Etične komisije za poskuse na živalih.

† **dr. MARJAN HORVAT**

Sociolog dr. Marjan Horvat proučuje širši spekter tematik s področja demokracije, evropskih integracij, etnonacionalnih identitet, množičnih medijev in literature v historični prizmi in v zadnjih letih s fokusom na deliberativno (epistemsko) demokracijo. Je avtor monografije Evropska identiteta v procesih evropeizacije.

† **prof. dr. DARKO DAROVEC**

Prof. dr. Darko Darovec je napisal 16 znanstvenih monografij v več jezikih. Bil je in je še sodelavec in vodja več nacionalnih in mednarodnih raziskovalnih in razvojnih projektov ter programov, med drugim INTERREG, štipendist Marie Skłodowska-Curie na univerzi Ca'Foscari v Benetkah. Je direktor Inštituta IRRIS. Bil je direktor Znanstveno-raziskovalnega središča Koper Univerze na Primorskem.

Predavatelji

† **prof. dr. PAUL CROWTHER**

Paul Crowther je profesor filozofije na Alma Mater Europaea – Institutum Studiorum Humanitatis. Je član Kraljeve irske akademije in avtor osemnajstih monografij, izmed katerih je najnovejša *The Phenomenology of Aesthetic Consciousness and Phantasy: Working with Husserl* (Routledge, 2021).

† **prof. dr. MARKO NOVAK**

Marko Novak je redni profesor za filozofijo in teorijo prava ter ustavno pravo. Je prorektor Nove univerze za študijske zadeve. V glavnem predava na Evropski pravni fakulteti Nove univerze, pa tudi na Fakulteti za management in pravo. Je avtor več knjig in člankov. V preteklosti je bil tudi predsednik Sodnega sveta Republike Slovenije.

† **dr. ŽIGA OMAN**

Znanstveni sodelavec na Inštitutu IRRIS, docent za zgodovino novega veka na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru. Raziskuje zlasti reševanje sporov na Slovenskem (do 1800) in reformacijo na Štajerskem. Avtor znanstvene monografije ter čez 20 znanstvenih člankov in poglavij v monografijah. Nosilec podoktorskega projekta ARRS o reševanju sporov nižjih slojev v baročni Notranji Avstriji.

† **prof. dr. MILAN JAZBEC**

Prof. dr. Milan Jazbec je redni profesor diplomacije, zaposlen na slovenskem zunanjem ministrstvu, pisatelj in pesnik ter pripadnik prve generacije slovenskih diplomatov. Bil je veleposlanik v Severni Makedoniji (2016-2020) in v Turčiji (2010-2015). Objavil je več kot 60 knjig in 130 člankov v petnajstih jezikih, med njimi *Martin Krpan – diplomat in vojščak*.

† **dr. ANJA MLAKAR**

Anja Mlakar je dipl. zgodovinarica, bibliotekarka in arheologinja ter dr. kulturne antropologije. Je avtorica več znanstvenih prispevkov. Zanimajo jo tematike povezane s slovstveno folkloro, identiteto, religioznostjo, turizmom in kulturno dediščino. Zaposlena je na Fakulteti za turizem Univerze v Mariboru.

NOVA
UNIVERZA

Prijava in informacije

Kotizacija znaša **100,00 EUR** (z vključenim DDV) in se poravna **ob prijavi**.

Spomladanska šola se bo izvajala v prostorih Fakultete za slovenske in mednarodne študije Nove univerze na **Mestnem trgu 23, 1000 Ljubljana**. Izvedba spomladanske šole je pogojena z zadostnim številom prijavljenih, prav tako je določeno maksimalno število udeležencev spomladanske šole.

Na podlagi aktivne udeležbe bodo udeleženci prejeli kreditne točke v višini enega izbirnega predmeta. Udeleženci prejmejo potrdilo o udeležbi samo v primeru, da **izkažejo 85 % prisotnost** na predavanjih (ta se bo vsakodnevno preverjala).

Spomladanska šola ni namenjena le študentkam in študentom Nove univerze, temveč tudi študentkam in študentom drugih sorodnih študijskih področij. Poleg študentov so na spomladansko šolo vabljeni tudi diplomantke in diplomanti.

Prijavo pošljite na elektronski naslov referat@fms.nova-uni.si ali na naslov: **Fakulteta za slovenske in mednarodne študije Nove Univerze, Mestni trg 23, 1000 Ljubljana**.

Skrajni rok za prijavo je **9. maj 2022 oz. do zasedbe prostih mest**, zato priporočamo zgodnjo prijavo.

NOVA
UNIVERZA

EVROPSKA PRAVNA
FAKULTETA

FAKULTETA ZA DRŽAVNE
IN EVROPSKE ŠTUDIJE

FAKULTETA ZA SLOVENSKE
IN MEDNARODNE ŠTUDIJE

NOVA
UNIVERZA

Prijavnica na Spomladansko šolo Nove univerze 2022:

Družbene funkcije pravljič

16. - 20. maj 2022

ime in priimek

naslov

pošta

telefon

e-pošta

datum

podpis